ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΔΙΚΑΣΤΗ
στην υπόθεση C-262/91 *

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Στις 24 Νοεμβρίου 1987, το Δικαστήριο εξέδωσε δύο αποφάσεις, επί των υποθέσεων 124/86, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1987, σ. 4661), και 125/86, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1987, σ. 4669), όπου αποφάσισε αντιστοίχως ότι:

«Η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί με την οδηγία 83/183/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, σχετικά με τις φορολογικές ατέλειες που εφαρμόζονται στις οριστικές εισαγωγές από κράτος μέλος προσωπικών ειδών που ανήκουν σε ιδιώτες, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ.»

και

«Η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί με την οδηγία 83/181/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 14, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ για την απαλλαγή από τον φόρο προστιθεμένης αξίας ορισμένων οριστικών εισαγωγών αγαθών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ.»

Επειδή η Ιταλική Κυβέρνηση δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή τις διατάξεις που έπρεπε να θεσπίσει η Ιταλική Δημοκρατία προκειμένου να συμμορφώσει την εθνική νομοθεσία με τις προαναφερθείσες οδηγίες 83/181 και 83/183 του Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, οι υπηρεσίες της Επιτροπής, με έγγραφα της 15ης Ιανουαρίου 1988, που απηύθυναν στη μόνιμη αντιπροσωπεία της Ιταλικής Δημοκρατίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, επέστησε την προσοχή της Ιταλικής Κυβερνήσεως στην υποχρέωσή της να λάβει, το ταχύτερο δυνατό, τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1987.

Δεδομένου ότι τα έγγραφα αυτά προς την Ιταλική Κυβέρνηση έμειναν αναπάντητα και ότι η Επιτροπή δεν είχε στη διάθεσή της στοιχεία που να της επιτρέπουν να γνωρίζει μέχρι σήμερα αν είχαν τεθεί σε ισχύ οι αναγκαίες για την εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1987 διατάξεις, η Επιτροπή κάλεσε, στις 21 Νοεμβρίου 1988, την Ιταλική Κυβέρνηση, σύμφωνα με το άρθρο 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, να διατυπώσει, εντός προθεσμίας δύο μηνών, τις παρατηρήσεις της επί του θέματος της παραβάσεως του άρθρου 171 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Με έγγραφο της 27ης Ιανουαρίου 1989, που απηύθυνε στο ιταλικό Υπουργείο Κοινοτικών Υποθέσεων, ο Επίτροπος της ΕΟΚ για φορολογικά θέματα υπενθύμισε την υποχρέωση της Ιταλικής Κυβερνήσεως να συμμορφωθεί προς τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1987. Στην πραγματικότητα, οι αναγκαίες για την εκτέλεση των δύο αυτών αποφάσεων διατάξεις είχαν περιληφθεί σε νομοσχέδιο το οποίο ψηφίστηκε από την ιτα-

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

λική Γερουσία στις 10 Μαΐου 1989 αλλά δεν είχε εγκριθεί από τη Βουλή της Ιταλικής Δημοκρατίας.

Στις 29 Ιανουαρίου 1990, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ιταλική Δημοκρατία, σύμφωνα με το άρθρο 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, δύο αιτιολογημένες γνώμες σχετικά με τις φορολογικές ατέλειες επί των οριστικών εισαγωγών από κράτος μέλος προσωπικών ειδών που ανήκουν σε ιδιώτες (προαναφερθείσα υπόθεση 124/86) και με την απαλλαγή από τον φόρο προστιθεμένης αξίας ορισμένων οριστικών εισαγωγών αγαθών (προαναφερθείσα υπόθεση 125/86). Η Ιταλική Δημοκρατία κλήθηκε να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις αιτιολογημένες αυτές γνώμες εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεώς τους.

Επειδή δεν δόθηκε απάντηση στις αιτιολογημένες αυτές γνώμες, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

II — Έγγραφη διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

Η προσφυγή της Επιτροπής πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 11 Οκτωβρίου 1991.

Η έγγραφη διαδικασία εξελίχθηκε κανονικά. Ωστόσο, η Ιταλική Δημοκρατία παραιτήθηκε από την κατάθεση υπομνήματος ανταπαντήσεως.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε, βάσει του άρθρου 44 α του Κανονισμού Διαδικασίας, να προχωρήσει στην έκδοση αποφάσεως χωρίς προφορική διαδικασία.

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη λαμβάνοντας τα επιβαλλόμενα μέτρα για την εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1987 επί των υποθέσεων 124/86 και 125/86, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 171 της Συνθήκης ΕΟΚ·

— να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Η *Επιτροπή* θεωρεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία θα έπρεπε να είχε θεσπίσει τις αναγκαίες διατάξεις για την εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1987, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 171 της Συνθήκης ΕΟΚ. Υπενθυμίζει ότι η διαδικασία εκτελέσεως αποφάσεως πρέπει, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, να κινείται αμέσως και να περατούται το συντομότερο δυνατό (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 13ης Ιουλίου 1988, 169/87, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1988, σ. 4093, σκέψη 14).

Εξάλλου, στο υπόμνημά της απαντήσεως η Επιτροπή αναφέρει, σχετικά με την επιχειρηματολογία της Ιταλικής Δημοκρατίας που αναπτύσσεται στο υπόμνημα αντικρούσεως της τελευταίας και σύμφωνα με την οποία νομοσχέδια που μεταφέρουν στην ιταλική έννομη τάξη τις εν λόγω οδηγίες εκκρεμούν ενώπιον του Κοινοβουλίου, ότι γίνεται παγίως δεκτό στη νομολογία ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να προβάλλουν πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής τους έννομης τάξης προκειμένου να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση υποχρεώσεων που υπέχουν από το κοινοτικό δίκαιο

(βλ. απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 1988, 227/85 έως 230/85, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1988, σ. 8, σκέψη 10).

Η *Ιταλική Δημοκρατία* επικαλείται το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της προηγουμένης κοινοβουλευτικής περιόδου, νομοσχέδιο αφορών τη θέση σε εφαρμογή των οδηγιών 83/181 και 83/183 του Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, είχε κατατεθεί στις 12 Σεπτεμβρίου 1986 στο Κοινοβούλιο το οποίο δεν ολοκλήρωσε την εξέτασή του λόγω της πρόωρης λήξεως της εν λόγω κοινοβουλευτικής περιόδου.

Το νομοσχέδιο αυτό κατατέθηκε και πάλι στις 4 Φεβρουαρίου 1989 στη Γερουσία της Δημοκρατίας (πράξη της Γερουσίας 1571), η οποία το ενέκρινε στις 10 Μαΐου 1989. Το νομοσχέδιο διαβιβάστηκε στη συνέχεια προς ψήφιση στη Βουλή (πράξη της Βουλής 3949). Δεδομένου ότι επίκειται η ψήφισή του, η Ιταλική Κυβέρνηση ελπίζει ότι το αντικείμενο της διαφοράς αυτό καθαυτό θα εκλείψει.

J. C. Moitinho de Almeida
εισηγητής δικαστής